

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

Celovška 135, 1000 Ljubljana
tel.: (01) 51 36 600, fax: (01) 51 36 650
E-pošta: kgzs@kgzs.si
www.kgzs.si

Št.: 1000427

Datum: 17. 3. 2010

Ministrstvo za okolje in prostor RS
Direktorat za okolje
Dunajska 48
1000 Ljubljana

REPUBLIKA SLOVENIJA MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR LJUBLJANA, DUNAJSKA C. 48		3
Prejeto: 19-03-2010	Sig. znak: Stevic hrcman	
Vredn.:	Priloge	
Številka zadeve: 0071-17/2009/32		

Zadeva: **Pripombe na predlog načrta upravljanja voda na vodnem območju Donave**

Posredujemo vam pripombe Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije na predlog načrta upravljanja voda na vodnem območju Donave (v nadaljevanju NUV).

Pripombe podajamo kot splošne pripombe in pomisleke ter kot pripombe po poglavjih:

1. Splošne pripombe in pomisleki:

- **nedopustno je, da se uvajajo ukrepi in zahteve ne glede na to, da niso rešeni temeljni problemi, ki jih posledično prinaša izvajanje ukrepov.** Tako se npr. uvajajo ukrepi, nadzor nad izvajanjem le-teh in sankcije za kršitelje na vodovarstvenih območjih (VVO) in obvodnih pasovih, niso pa rešena osnovna vprašanja, kako se bo zagotovilo lastniku zemljišča ob površinskih vodotokih ali na VVO preživetje in nadomestilo za izpad dohodka. Takšno ravnanje je neodgovorno in ne vodi do reševanja problematike, temveč do zaostritve stanja na tem področju,
- **moteče je tudi to, da predvideni ukrepi temeljijo na osnovi teoretičnih predpostavk, izračunov in merilnih približkov, na osnovi katerih je kmetijstvo predstavljeno kot glavni vir onesnaževanj z najostrejšimi ukrepi in sankcijami.** Predlagani ukrepi so organizacijsko in strokovno nedorečeni in neusklajeni z deležniki upravljanja z vodami. Dokler v Sloveniji npr. niso definirani viri onesnaženja voda z nitrati in nimamo katastra virov onesnaževanja, so ocene lahko zavajajoče, ukrepi pa neustrezni in ne dosegajo končnega cilja,
- **v dokumentu pogrešamo celovit pristop k reševanju problematike.** V kolikor želimo zmanjšati onesnaževanje voda z nitrati iz kmetijskih virov je smiselno, da so pri zahtevah in ukrepih enakopravno vključeni vsi deležniki, ki prispevajo k onesnaževanju,
- opredelitev virov financiranja za izvedbo ukrepov je premalo dodelana in natančna, saj je to bistveni del, ko se odločamo za izvedbo določenih ukrepov.

Država ne more zahtevati izvedbe ukrepov, če nima rešitve, kje pridobiti finančna sredstva za izvajanje le-teh. Tako je npr. za financiranje izvajanja ukrepov v kmetijstvu predvideno financiranje iz Programa razvoja podeželja RS 2007-2013 (PRP), ni pa nikjer predvideno financiranje izplačila denarnih nadomestil na VVO in obvodnih pasovih. **Nikakor ne podpiramo rešitve, da se sredstva za izvajanje ukrepov v kmetijstvu pridobijo iz PRP, saj bi to pomenilo zmanjšanje finančnih sredstev za druge ukrepe, ki se izvajajo v okviru PRP.**

2 Pripombe po poglavjih:

Poglavje 2.3 na strani 4:

V besedilu je navedeno, da se sprejema NUV na vodnem območju Donave za obdobje od 22. decembra 2009 do 22. decembra 2015. Glede na to, da je omenjeni predlog NUV v javni razpravi do 22. marca 2010, NUV v navedenem obdobju še ni sprejet in zato ne more veljati že od 22. decembra 2009.

Poglavje 3.1.1.2 na strani 8:

Iz navedene opredelitve močno preoblikovanih vodnih teles in umetnih vodnih teles ni razvidno, kam se uvrščajo melioracijski kanali.

Poglavje 3.2.2.1 na strani 25:

Razpršeno onesnaževanje površinskih voda s hranili in sredstvi za varstvo rastlin iz kmetijstva ne more biti ocenjeno na osnovi teoretičnih predpostavk in izračunov ter podatkov o prodanih aktivnih snoveh. Preden se zapišejo izjave o tem, kolikšen onesnaževalec voda je kmetijstvo in uvedejo ukrepi za preprečitev onesnaževanja iz kmetijstva, je potrebno izvesti konkretne meritve in opredeliti dejanski doprinos kmetijstva k onesnaževanju voda.

Poglavje 3.2.2.1 na strani 27:

Nedopustno je, da bo po izvedbi operativnega programa odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode do leta 2017, ostalo še 30 % prebivalcev, ki ne bodo priključeni na sistem javnega odvajanja in čiščenja odpadne vode. Potrebno se je zavedati dejstva, da je onesnaženje površinskih voda zaradi poselitve in neurejene javne kanalizacije v Sloveniji velik problem in nikakor ne morejo problema onesnaženja voda zaradi vsesplošne neurejenosti javne kanalizacije nositi in reševati ostali deležniki onesnaževanja, med drugimi tudi kmetijstvo. Nujno je ovrednotiti stopnjo onesnaževanja s strani vseh deležnikov, ukrepe za preprečitev in kazni za kršitve.

Poglavje 3.4.5 na strani 50:

Omenjena Uredba o vnosu nevarnih snovi in gnojil v tla (Uradni list RS, št. 84/05) ne ureja več navedene problematike; zdaj jo ureja Uredba o varstvu voda pred onesnaženjem z nitrati iz kmetijskih virov (Uradni list RS, št. 113/09). Celotno besedilo v tem poglavju je potrebno temu ustrezno preoblikovati. Popravke citiranja uredbe in navedbe vsebin uredbe je potrebno upoštevati v celotnem besedilu NUV.

Poglavje 6.7.2 na strani 113:

Za dosledno izvajanje predpisov kot ga navaja NUV v poglavju 6.7.2, je potrebno v praksi predhodno urediti in z deležniki uskladiti še marsikatero problematiko, ki je trenutno le teoretično rešljiva, v praksi pa se ne da rešiti. Tu gre npr. za natančno ureditev katastra vodotokov 1. in 2. reda, obvodnih pasov, poplavnih območij, vodovarstvenih območij idr.

Poglavje 7.1.1.1 na strani 116:

Kot pomembni ukrepi za področje onesnaževanja iz kmetijskih virov so v poglavju 7.1.1.1 navedeni ukrepi, ki so določeni v Zakonu o vodah in so vezani na prepoved gnojenja ter uporabe sredstev za varstvo rastlin na priobalnih zemljiščih, upoštevanje teh ukrepov pa je vezano na podeljevanje subvencij v kmetijstvu. V zvezi s tem opozarjamo, da predstavljajo navedene omejitve za določene kmetije precejšen del kmetijskih površin. Onesnaževanje površinskih voda se lahko precej bolj učinkovito prepreči z uvajanjem dodatnih zahtev na priobalnih zemljiščih (npr. upoštevanje nagiba in velikosti parcele ob vodotoku, uporaba "antidriftnih" šob, injiciranje gnojil v tla ipd.) kot pa z uvajanjem širokih varovalnih pasov. S pomočjo dodatnih zahtev za kmetovanje ob vodotokih, urejuje problem onesnaževanja voda tudi večina evropskih držav. V Avstriji npr. imajo za določene fitofarmacevtske pripravke (FFS) določeno minimalno varovalno razdaljo uporabe od vodotoka, ki jo je potrebno upoštevati brez uporabe antidriftnih šob in minimalno varovalno razdaljo, ki jo je potrebno upoštevati ob uporabi antidriftnih šob. Ob uporabi ustreznih šob se lahko priobalni varovalni pas zoža glede na to, kakšne antidriftne šobe uporabljajo. Tudi širina varovalnega pasu pri gnojenju je različna glede na vrsto rabe (poljščine, travinje), nagib površine (meja je 10 %), velikost površine ob vodotoku, način aplikacije gnojila (uporaba injektorjev, cevi) ter vrsto vode (tekoča, stoječa).

Poleg tega se v zvezi s priobalnimi zemljišči pojavljajo vprašanja, kako se natančno in pravilno izmeri priobalno zemljišče ob različnih oblikah struge in kako se razdalja upošteva ob odprtih jarkih (melioracijski jarki). Zakon je v zvezi s tem precej ohlapen, saj tehnično ni dovolj jasno definirana izhodiščna točka za merjenje meje priobalnih zemljišč, še posebej zaradi dejstev, da se višina vode med letom spreminja in da je brežina večkrat sestavljena iz različnih nagibov.

Poglavje 7.2.2.1 na strani 142:

Med dopolnilnimi ukrepi za zmanjšanje obremenitev podzemne vode iz kmetijske rabe tal so navedeni tudi ukrepi (npr. imenovanje kmetijskih svetovalcev, ki bodo specializirani za vodi prijazno kmetovanje; obvezno izobraževanje; priprava načrtov prilagajanja kmetovanja), ki terjajo spremembo organizacije dela kmetijske svetovalne službe, ni pa razvidno, kako si pripravljalec NUV to zamišlja. Tudi ostali ukrepi (npr. sklepanje prostovoljnih pogodb med upravljavcem vodovoda in kmeti; optimizacija PRP ukrepov; posodobitev ukrepov v zvezi z uporabo pesticidov idr.) so nedorečeni, nejasni in neuskklajeni.

Poglavje 8.1 na strani 158:

Pri navajanju različnih virov financiranja za izvedbo ukrepov je neustrezno, da se kot vir financiranja v kmetijstvu navaja le sredstva iz PRP v poglavju 8.1.2.2. Iz tega ni razvidno ali lahko v povezavi z bodočim sprejetjem NUV pričakujemo spremembe

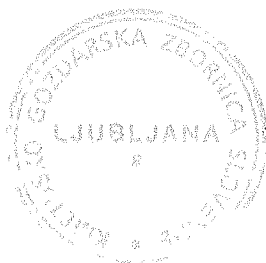
PRP oziroma povečanje sredstev in nove ukrepe znotraj PRP ali pa se bodo zmanjšala sredstva za druge ukrepe, ki se izvajajo v okviru PRP.

V kolikor je kmetijstvo tako pomemben onesnaževalec kot je navedeno v predhodnih poglavjih NUV, bo potrebno izvajanju ukrepov v kmetijstvu nameniti bistveno več sredstev in tudi kriti eventuelne izpade pridelkov oziroma virov preživetja s plačili odškodnin ali z nadomestnimi zemljišči ali z odkupi zemljišč na VVO in obvodnih pasovih s strani države oziroma lokalnih skupnosti. Za financiranje ukrepov je nujno nameniti sredstva predvsem iz virov, ki so navedeni v poglavjih od 8.1.1.1 (Sklad za vode), 8.1.1.2 (Eko sklad), 8.1.1.3 (Javni sklad RS za regionalni razvoj in ohranjanje poseljenosti slovenskega podeželja) in 8.1.1.4 (Sredstva in državne in občinskega proračuna).

Prosimo, da naše pomisleke in pripombe proučite ter nas o svojem stališču in možnih rešitvah čim prej obvestite.

Hvala za razumevanje in lep pozdrav !

Igor Hrovatič,
direktor

Ciril Smrkolj,
predsednik

V vednost:
- naslovník
- arhiv, tu